

Súd: Krajský súd Banská Bystrica  
Spisová značka: 16Co/33/2022  
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6420201486  
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 09. 2022  
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Štefan Baláž  
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2022:6420201486.1

## ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Štefana Baláža a členov senátu JUDr. Ivica Hanuskovej a JUDr. Alexandra Mojša, v právnej veci žalobkyne: I. G., nar. XX. XX. XXXX, bytom XXX XX J., J. 3, právne zastúpenej: Advokátska kancelária JUDr. Marcel BORIS, s. r. o., so sídlom 821 03 Bratislava - mestská časť Ružinov, Ružinovská 40, IČO: 36 863 319, proti žalovanému: SLOVENSKÝ VODOHOSPODÁRSKY PODNIK, štátny podnik, so sídlom 969 55 Banská Štiavnica, Radničné námestie 8, IČO: 36 022 047, o zaplatenie 3.430 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Žiar nad Hronom č. k. 25C/12/2020-235 zo dňa 23. marca 2022, takto

### rozhodol:

I. Rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým okresný súd žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 3.430 eur s tam uvedeným úrokom a v lehote určenej súdom, p o t v r d z u j e ;

II. vo výroku o náhrade trov konania m e n í tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie v rozsahu 100% s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

III. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100% o ich výške rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozhodnutia samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

### o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom okresný súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 3.430 eur s úrokom z omeškania vo výške 5,00 % ročne zo sumy 3.430 eur od 12. 04. 2020 do zaplatenia v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Zároveň žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni náhradu trov konania (pred súdom prvej inštancie) v rozsahu 100% do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Rozhodol tak o žalobe, ktorou sa žalobkyňa domáhala uloženia povinnosti zaplatiť jej sumu 3.430 eur s príslušenstvom titulom finančnej náhrady za užívanie jej nehnuteľnosti - pozemku bez zmluvného základu za obdobie dvoch rokov 2018 a 2019, a to časti pozemku pôvodnej parcely EKN č. XXX/XXX zapísaného na LV č. XXXX, vedeného Okresným úradom Partizánske, katastrálny odbor, vyznačeného ako orná pôda o výmere 3031 m<sup>2</sup>, nachádzajúceho sa v kat. úz. Veľké Bošany, obec Bošany, okres Partizánske vo vlastníctve žalobkyne v podiele 1/1, a to po odčlenení geometrickým plánom č. 41313381-233/2015 vyhotoveným dňa 26. 11. 2019 vyhotoviteľom GEOTOP, so sídlom Topoľčany, Brezová 2500/78, overeným dňa 07. 12. 2015, podľa ktorého boli vytvorené nové pozemky využívané žalovaným v celkovom rozsahu 2042 m<sup>2</sup>, označené ako pozemok CKN parc. č. XXXX/X vodná plocha o výmere 1438 m<sup>2</sup> a pozemok CKN parc. č. XXXX/X ostatné plochy o výmere 604 m<sup>2</sup>. Poukázala na to, že o finančnej náhrade za užívanie novovytvorených pozemkov za obdobie 3 rokov - rok 2015 až 2017 rozhodol Okresný súd Žiar nad Hronom rozsudkom sp. zn. 27Csp/121/2018 zo dňa 20. 09. 2018, v

spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici, č. k. 13Co/118/2019 - 180 zo dňa 30. 10. 2019 tak, že žalobkyni priznal uplatnený nájom vyčíslený v znaleckom posudku č. 68/2017 vypracovaného Ing. Milošom Encingerom PhD., v znení jeho doplnku č. 1 a doplnku č. 2, ktorým bola hodnota nájmu nehnuteľností, ktoré sú predmetom tohto sporu za uvedené obdobie stanovená vo výške 4.430 eur (t. j. 0,723 eur/m<sup>2</sup>/rok). Žalobkyňa sa teda domáhala náhrady za obmedzenie jej vlastníckeho práva k novovytvoreným parcelám, ktoré sú reálne využívané žalovaným v rozsahu 2042 m<sup>2</sup> a to za obdobie dvoch rokov 2018 a 2019 vo výške 3.430 eur vyčíslenej v znaleckom posudku č. 4/2020 vyhotoveného znalcom Ing. C. R., PhD., dňa 21. 03. 2020 (0,828 eur/m<sup>2</sup> za rok 2018 a 0,843 Eur/m<sup>2</sup> za rok 2019). Poukázala na to, že pri ohodnotení nehnuteľností znalec zvolil porovnávaciu metódu, keďže žalovaný v posledných rokoch kontinuálne majetkoprávne vysporiadaval pozemky pod vodnými tokmi, pozemky priľahlé k vodným tokom a pozemky bezprostredne súvisiace s prevádzkou vodných tokov. Mal dostatočné množstvo porovnateľných zmlúv pre spracovanie znaleckého posudku.

2. Okresný súd Žiar nad Hronom rozhodol vo veci platobným rozkazom č. k. 25C/12/2020-66 zo dňa 20. 10. 2020, ktorým vyhovel žalobe a zaviazal žalovaného zaplatiť žalobkyni žalovanú sumu s príslušenstvom a nahradiť jej trovy konania. Proti platobnému rozkazu podal žalovaný odpor, v ktorom žiadal žalobu zamietnuť. Namietal svoju pasívnu legitimáciu. Poukázal na to, že je správcom vodohospodársky významných tokov a správu vodných tokov vykonáva v zmysle ustanovenia § 48 a nasl. zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon), a ktorý je podľa Čl. 4 ods. 1 Ústavy SR vo vlastníctve Slovenskej republiky. Výkonom jeho zákonných práv a zákonných povinností nedochádza na jeho strane k vzniku bezdôvodného obohatenia, teda majetkového prospechu podľa § 451 ods. 2 OZ, keďže výkonom zákonných oprávnení a z plnenia zákonných povinností pri správe vodného toku podľa ustanovení § 48 a § 49 vodného zákona mu žiadny majetkový prospech nevzniká. Namietal znalcom Ing. C. R., PhD. vypočítanú výšku nájmu, túto považoval za neobjektívnu. Namietal, že znalec pri ohodnotení použil len porovnávaciu metódu, ktorá nie je vhodne vybratá vzhľadom na druh pozemku a spôsob jeho využitia. Za objektívny považoval znalecký posudok č. 23/2017 vyhotovený znalcom Ing. E. E., podľa ktorého bola určená všeobecná hodnota nehnuteľnosti a hodnota nájmu kombinovanou metódou, a to metódou polohovej diferenciacie a porovnávacou metódou s tým, že predmetný znalecký posudok predloží na pojednávaní.

3. Okresný súd po zrušení platobného rozkazu a po vykonaní dokazovania vec právne posúdil podľa ust. § 120 ods. 2, § 123, § 128 ods. 2, § 451 ods. 1, 2, § 454, § 456, § 458 ods. 1 OZ, podľa § 43 ods. 1, veta prvá, ods. 2, ods. 7, § 48 ods. 1 zákona č. 364/2004 o vodách (vodný zákon), podľa § 5 ods. 1, § 6 ods. 1 zákona č. 111/1990 Zb. o štátnom podniku, podľa Čl. 4 ods. 1, vety prvej Ústavy Slovenskej republiky, podľa § 517 ods. 2 OZ, podľa § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka.

4. Zo zisteného skutkového stavu vykonaným dokazovaním mal za preukázané, že žalobkyňa je vlastníčkou sporných nehnuteľností za obdobie uplatneného nároku. Pokiaľ ide o pasívnu vecnú legitimáciu žalovaného, mal za to, že táto mu priamo vyplýva zo zákona, a to z § 5 ods. 1 a § 6 ods. 1, 2 zákona č. 111/1990 Zb. o štátnom podniku a poukázal na to, že nedôvodnosť vznesenej námietky nedostatku pasívnej vecnej legitimácie žalovaným súdy už opakovane posudzovali s tým, že dospeli k záveru, že pasívna legitimácia žalovaného ako štátneho podniku, správcu vodného toku, je daná.

5. Ďalej súd dospel k záveru, že žalovaný obmedzuje vlastnícke právo žalobkyne k časti pozemku EKN parc. č. XXX/XXX, z ktorého boli vytvorené pozemky využívané žalovaným v celkovej výmere 2042 m<sup>2</sup> geometrickým plánom č. 41313381 - 233/2015, na ktorých sa nachádza stavba regulovaného vodného toku rieky Nitra s ochrannou hrádzou vymedzujúcou toto zaplavované územie. Pozemok slúži ako vodný tok, inuntačné územie a pozemok pod ochrannou hrádzou rieky Nitra. Sporná medzi stranami ostala výška nároku žalobkyne.

6. Pokiaľ sa žalovaný bránil tým, že činnosť správcu vykonáva v rámci správy vodného toku vo verejnom záujme ako plnenie svojich povinností v zmysle § 48 a § 49 vodného zákona, zo žiadneho právneho predpisu, predovšetkým ani zo samotného vodného zákona nevyplýva, že by takto dotknutí vlastníci boli povinní strpieť obmedzenie svojho vlastníckeho práva bezodplatne, t.j. bez nároku na akúkoľvek kompenzáciu. Podľa záverov súdnej praxe v prípade užívania cudzej nehnuteľnosti bez platnej nájomnej zmluvy spočíva bezdôvodné obohatenie užívateľa v tom, že vykonával právo nájmu

cudzej veci. Výška náhrady sa v tomto prípade odvodzuje od prospechu, ktorý získal plnením bez právneho dôvodu účastník, majúci za povinnosť majetkový prospech vydať. Okresný súd preto po právnej stránke peňažný nárok žalobkyne posúdil ako nárok uplatnený z titulu vydania bezdôvodného obohatenia. V tomto smere okresný súd poukázal na ustálenú judikatúru Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 30Cdo/1999/2007 zo dňa 08. 01. 2008, podľa ktorej príkladom plnenia bez právneho dôvodu je aj užívanie cudzieho pozemku bez nájomnej zmluvy, či iného titulu oprávňujúceho užívať cudziu vec; prospech vzniká tomu, kto realizuje užívateľské oprávnenia bez toho, aby za to platil úhradu, a teda, aby sa jeho majetkový stav zmenšil o prostriedky vynaložené v súvislosti s právnym vzťahom, ktorý zakladá právo vec užívať. Zodpovednosť za bezdôvodné obohatenie je objektívneho charakteru a predpokladom jeho vzniku nie je protiprávny úkon obohateného ani jeho zavinenie, podstatné je iba to, že stav obohatenia objektívne vznikol (nález Ústavného súdu SR sp. zn. IV. ÚS 554/2012 zo dňa 26. 04. 2013). Okresný súd teda nárok žalobkyne považoval za nárok titulom vydania bezdôvodného obohatenia, a to plnenia bez právneho dôvodu užívania cudzieho pozemku bez nájomnej zmluvy, či iného titulu oprávňujúceho užívať cudziu vec. Žalovaný užíva pozemky žalobkyne bez platnej nájomnej zmluvy, čím sa na úkor žalobkyne bezdôvodne obohacuje.

7. Pri stanovení výšky bezdôvodného obohatenia okresný súd vychádzal zo skutočnosti, že predmetné pozemky majú tvoriť koryto vodného toku, zo súkromno-znaleckého posudku č. 4/2020 zo dňa 21. 03. 2020 znalca Ing. C. R. PhD., ktorým bola stanovená všeobecná hodnota nájmu pozemkov v užívaní žalovaného, a to parc. CKN č. XXXX/X a č. XXXX/X v roku 2018 vo výške 1.205,04 eur a 506,15 eur a v roku 2019 vo výške 1.212,23 eur a vo výške 509,17 eur. K výške nájmu znalec dospel porovnávacou metódou, pričom preskúmal zmluvy v centrálnom registri zmlúv Úradu vlády SR vedenom, a to 23 kúpnych zmlúv a zmlúv o budúcich kúpnych zmluvách za rok 2018, 10 nájomných a im podobných zmlúv za rok 2018, 51 kúpnych zmlúv a zmlúv o budúcich kúpnych zmluvách za rok 2019 a 13 nájomných a im podobných zmlúv za rok 2019 súvisiacich s pozemkami pod vodohospodársky významnými vodnými tokmi a príľahlými pozemkami na celom území SR. Pri vylúčení zmlúv s najvyšším a najnižším jednotkovým nájomným bol zostávajúci počet zmlúv menej ako 3 ks, čo nebolo dostatočné pre použité porovnávacíe metódy za dané obdobie. Zo 74 kúpnych a im podobných zmlúv znalec vybral pre spracovanie znaleckého posudku 11 zmlúv v rámci Slovenska, kde predmetom prevodu bol spoluvlastnícky podiel väčší ako 1. Z týchto zmlúv znalec vylúčil cenové extrémny, za ktoré považoval zmluvnú jednotkovú hodnotu pod hranicou 2 eur/m<sup>2</sup>.

8. Žalovaný v priebehu konania kvalifikovanie nespochybnil správnosť a primeranosť tejto výšky náhrady, navrhol dokazovanie na stanovenie inej výšky doplniť až na pojednávaní konanom dňa 24. 02. 2022 znaleckým posudkom č. 11/2022 vyhotoveným znaleckým ústavom: Slovenskou technickou univerzitou v Bratislave, ktorý súdu aj predložil. Týmto posudkom bola stanovená všeobecná hodnota nájmu užívaných pozemkov žalovaným za obdobie 01. 01. - 31. 12. 2019 v sume 104,14 eur/rok (parc. č. 1773/9 a XXXX/X v k. ú. Veľké Bošany) s tým, že všeobecná hodnota pozemkov bola stanovená metódou polohovej diferenciacie a porovnávacou metódou za obdobie roku 2019. Znalecký posudok bol súdu predložený v nepodpísanej kópii vyhotoviteľa. Okresný súd na tento znalecký posudok neprihliadol s poukazom na ust. § 153 ods. 1, 2, 3 CSP, podľa ktorých ustanovení strany sú povinné uplatniť prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany včas. Prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany nie sú uplatnené včas, ak ich strana mohla predložiť už skôr, ak by konala starostlivo so zreteľom na rýchlosť a hospodárnosť konania. Na prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany, ktoré strana nepredložila včas, nemusí súd prihliadnuť, najmä ak by to vyžadovalo nariadenie ďalšieho pojednávania alebo vykonanie ďalších úkonov súdu. Ak súd na prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany neprihliadne, uvedie to v odôvodnení rozhodnutia vo veci samej.

9. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti okresný súd pristúpil k sudcovskej koncentrácii konania a neprihliadol na žalovaným až na pojednávaní konanom dňa 24. 02. 2022 predložený súkromný znalecký posudok č. 11/2022 vyhotovený Slovenskou technickou univerzitou v Bratislave dňa 22. 02. 2022. Žalovaný znalecký posudok písomne objednal u znaleckého ústavu na základe písomnej objednávky č. 3/2022 - PN dňa 04. 01. 2022 doručenej znaleckému ústavu dňa 12. 01. 2022. Žaloba spolu so súkromným znaleckým posudkom č. 4/2020 vyhotoveného dňa 21. 03. 2020 bola súdu doručená dňa 11. 05. 2020. Žalovaný bol uznesením č. k. 25C/12/2020 - 63 zo dňa 22. 06. 2020 vyzvaný, aby v lehote 15 dní od doručenia tohto uznesenia sa písomne vyjadril k žalobe, uviedol rozhodujúce skutočnosti na svoju obranu, pripojil listiny, na ktoré sa odvoláva, označil dôkazy na preukázanie svojich tvrdení s tým, že na neskôr predložené a označené skutočnosti a dôkazy nemusí súd prihliadnuť. Žalovaného poučil,

že prostriedky procesného útoku a procesnej obrany nie sú uplatnené včas, ak ich strany mohli predložiť už skôr, ak by konali starostlivo so zreteľom na rýchlosť a hospodárnosť konania s tým, že prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany, ktoré strany nepredložili včas, nemusia byť prihliadnuté, ak by to vyžadovalo nariadenie ďalšieho pojednávania alebo vykonania ďalších úkonov. Táto výzva bola žalovanému doručená dňa 22. 06. 2020.

10. Pokiaľ žalovaný poukazoval aj na znalecký posudok č. 23/2017 zo dňa 21. 06. 2017 vyhotovený znalcom Ing. E. E., tento sa súdu javil ako neobjektívny. Znalec v ňom vychádzal z nájomných zmlúv za iné obdobie ako je žalobou uplatnený nárok, a navyiac, kópie nájomných zmlúv predložila žalovaná len v počte 4 ks.

11. Okresný súd pri určení výšky nájomného (bezdôvodného obohatenia) vychádzal z hodnoty, ktorá je najviac trhová, a ktorú je možné reálne dosiahnuť v danom mieste a čase tak, ako táto hodnota bola určená znaleckým posudkom Ing. C. R., PhD. Súd preto vychádzal z hodnoty nájmu 0,838 eur/m<sup>2</sup> v roku 2018 a hodnoty nájmu 0,843eur/m<sup>2</sup> za rok 2019 a priznal žalobkyni nárok vo výške 3.430 eur ako bezdôvodné obohatenie vo výške bežného nájomného za užívanie predmetných pozemkov v rokoch 2018 - 2019.

12. Pri rozhodovaní o príslušenstve pohľadávky okresný súd vychádzal z ust. § 563 (a § 517 ods. 2 OZ) a § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z., a teda vychádzal zo skutočností, že dlžník je povinný splniť dlh prvého dňa po tom, čo ho veriteľ o plnenie požiadal. Na prvú výzvu na vydanie bezdôvodného obohatenia súd považoval doručenie písomnej výzvy zo dňa 30. 03. 2020 žalovanému dňa 01. 04. 2020, v ktorej mu bola uložená lehota na zaplatenie do 10 dní odo dňa doručenia výzvy, t. j. do 11. 04. 2020. Keďže žalovaný na výzvu nereagoval, nasledujúci dňom sa dostal do omeškania. Preto súd zaviazal žalovaného na zaplatenie zákonného úroku z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 3.430 eur od 12. 04. 2020 až do zaplatenia.

13. O náhrade trov konania rozhodol súd podľa ust. § 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého ustanovenia súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Rozhodol tak v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí (§ 262 ods. 1 CSP). Žalobkyňa bola v konaní úspešná v celom rozsahu uplatneného nároku, preto jej okresný súd priznal nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100 %.

14. Proti rozsudku Okresného súdu podal v zákonnej 15 dňovej lehote (§ 362 ods. 1 veta prvá CSP) odvolanie žalovaný z dôvodu, že súd prvej inštancie na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci, neurčitosti, nezrozumiteľnosti a nepreskúmateľnosti napadnutého rozhodnutia (poukázal pritom na ust. § 365 ods. 1 písm. d), e), f) a h) CSP).

15. Žalovaný najmä namietal svoju pasívnu legitímáciu v spore. Tvrdil, že vlastníkom vodného toku a vodnej stavby je Slovenská republika. Žalovaný je správcom vodohospodársky významných tokov a správu vodných tokov vykonáva v zmysle ust. § 48 a nasl. zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách (vodný zákon), a teda žalovanou má byť Slovenská republika. Tvrdil, že sporné nehnuteľnosti neužíval ani neužíva, výkon správy zo zákona, ktorú vykonáva správca vodného toku nemožno stotožňovať s užívaním sporných nehnuteľností. Parcela C KN XXXX/X - druh pozemku vodná plocha, tvorí koryto vodného toku. Vodný tok Nitra je vodohospodársky významným vodným tokom a žalovanému z výkonu zákonných oprávnení a z plnenia zákonných povinností pri správe vodného toku, žiadny majetkový prospech nevzniká ani nemôže vzniknúť, keďže ide o plnenie povinností vo verejnom záujme. Hoci vodný zákon podľa § 26 ods. 9 za obmedzenie vlastníckeho práva vlastníka priznáva náhradu, neuvádza, kto je povinný túto náhradu poskytnúť. Namietol aj aktívnu legitímáciu žalobkyne, zápis v katastri nehnuteľností podľa neho má len evidenčný charakter a nedokazuje existenciu vlastníckeho práva žalobcu. Vlastníctvo vodného toku vyplýva priamo z Ústavy SR a zápis vlastníckych práv k sporným nehnuteľnostiam doterajšieho vlastníka je s ohľadom na vymedzenie vlastníctva k vodným tokom v Ústave SR nehodnoverným údajom v katastri nehnuteľností. Poukázal tiež na to, že znalecký posudok č. 11/2022 vyhotovený Slovenskou technickou univerzitou v Bratislave bol v dôsledku interných schvaľovacích procesov žalovaného predložený na pojednávaní dňa 24. 02. 2022. Slovenská technická univerzita je inštitúciou školiacou znalcov. Použitie metódy polohovej diferenciacie a porovnávacej metódy v tomto znaleckom posudku je objektívne, pričom pri porovnávaní boli využité porovnateľné

pozemky v porovnateľnom mieste, čo sa javí ako objektívnejšie v porovnaní s celým územím SR, ktoré je použité v znaleckom posudku č. 4/2020 Ing. C. R.. Napadnutý rozsudok žiadal zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na nové konanie a rozhodnutie.

16. Žalobkyňa v písomnom vyjadrení k odvolaniu poukázala na to, že žalovaný v odvolaní zopakoval svoje námietky voči uplatnenému nároku zhodne s tým, ako ich uvádzal pred súdom prvej inštancie, s ktorými sa však súd prvej inštancie v celom rozsahu a dostatočne vysporiadal v odôvodnení rozsudku. Dôvody uvedené v odvolaní nie sú relevantné a žiadna z okolností uvedených v ňom nezakladá dôvod na zmenu rozsudku. K námietke pasívnej vecnej legitímácie žalovaného uviedla, že žalovaný sám navrhol žalobkyni uzavrieť nájomnú zmluvu do doby odkúpenia pozemkov a súčasne uzavrieť dohodu o vyplatení finančnej náhrady za užívanie pozemkov bez zmluvného vzťahu. Za týmto účelom si samotný žalovaný nechal vypracovať aj geometrický plán predložený v súdnom konaní. Tento geometrický plán zaslal žalovaný žalobkyni spolu s návrhom nájomnej zmluvy. Žalobkyňa sa domáhala náhrady za obmedzenie jej vlastníckeho práva, ktoré bolo uznané aj žalovaným. Už skorším rozsudkom okresného súdu bol žalobkyni voči žalovanému priznaný nárok za predchádzajúce obdobie rokov 2015 až 2017 a žalovaný bol tým subjektom, ktorý mal poskytovať náhradu za obmedzenie vlastníckeho práva. Žalovaný konal v pozícii správcu vodných tokov a nebolo nevyhnutné, aby na jeho strane vznikal nejaký majetkový prospech. Poukázala na § 5 ods. 1 zák. č. 111/1990 Zb. o štátnom podniku, podľa ktorého podnik je právnickou osobou; vystupuje v právnych vzťahoch vo svojom mene a nesie zodpovednosť vyplývajúcu z týchto vzťahov. Podľa jej názoru sa teda okresný súd s otázkou pasívnej vecnej legitímácie žalovaného vysporiadal správne.

17. K námietke aktívnej vecnej legitímácie žalobkyne žalobkyňa uviedla, že žalovaný nerozlišuje, že vodný tok je len na časti predmetných pozemkov, nesúhlasila s tým, že by pozemky žalobkyne boli súčasťou vodného toku, a teda by mali byť vo vlastníctve Slovenskej republiky, pozemok nemôže byť súčasťou vodného útvaru v podobe vodného toku - rieky. Pozemok pod vodným tokom môže mať iného vlastníka ako vodný tok. Podľa vodného zákona, ak pozemok nového koryta nemožno získať dohodou, možno ho vo verejnom záujme vyvlastniť podľa osobitného predpisu. Uvedené potvrdzuje, že vlastník vodného toku a pozemku pod vodným tokom môže byť odlišný.

18. K námietke výšky priznaného nároku žalobkyňa uviedla, že okresný súd spravodlivo aplikoval sudcovskú koncentráciu vo vzťahu k predloženiu nového znaleckého posudku zo strany žalovaného.

19. Vzhľadom na všetky vyššie uvedené skutočnosti žalobkyňa považovala rozsudok súdu prvej inštancie v celom rozsahu za vecne správny a spravodlivý a žiadala rozsudok Okresného súdu potvrdiť.

20. Krajský súd ako súd odvolací, odvolanie prejednal viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 CSP) bez nariadenia pojednávania na prejednanie odvolania (§ 385 ods. 1 a contrario CSP) a rozsudok Okresného súdu ako vecne správny podľa ust. § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdil z nasledovných dôvodov.

21. Podľa ust. § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Podľa ods. 2 toho istého ustanovenia, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

22. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia. Okresný súd pri rozhodovaní vychádzal zo zisteného skutkového stavu veci, z ktorého vyvodil aj správne právne závery. Okresný súd sa v konaní správne vypořiadal s námietkou nedostatku vecnej pasívnej legitímácie žalovaného, v tomto smere správne vec posúdil podľa ust. § 5 ods. 1 zák. č. 111/1990 Zb. o štátnom podniku, podľa ktorého ustanovenia je podnik právnickou osobou vystupujúcou v právnych vzťahoch vo svojom mene a nesie zodpovednosť vyplývajúcu z týchto vzťahov, a podľa § 6 ods. 1, 2 toho istého zákona, podľa ktorých ustanovení podnik spravuje veci a majetkové práva zverené mu pri jeho založení, ako aj veci a majetkové práva nadobudnuté v priebehu podnikania. Veci a majetkové práva, ktoré podnik spravuje, sú majetkom štátu. Podnik koná v mene vlastníka majetku, ktorý spravuje, podľa ods. 1 v konaní pred súdom a orgánmi verejnej správy; obdobne je oprávnený konať v mene štátu vo veciach ak vlastnícke právo štátu je sporné. Veci a majetkové práva, ktoré žalovaný spravuje, sú síce

majetkom štátu, nie sú však majetkom štátu pozemky, ohľadom užívania ktorých sa v súdnej veci vedie súdny spor. Žalobkyňa sa domáha vydania bezdôvodného obohatenia v dôsledku užívania pozemkov žalovaným bez právneho dôvodu, resp. z právneho dôvodu, v dôsledku ktorého jej vzniklo právo na nájomné zo zákona, ktoré jej v dôsledku nedostatku nájomnej zmluvy nebolo zaplatené. Odvolací súd z obsahu spisu nezistil, že by bol súd prvej inštancie pri rozhodovaní vychádzal z nesprávnych skutkových zistení, alebo že vec nesprávne právne posúdil a ani rozsudok ako taký, odvolací súd nepovažuje za neurčitý, nezrozumiteľný a nepreskúmateľný. Žalobkyňa nemôže užívať nehnuteľnosť v jej vlastníctve o celkovej výmere 2.042 m<sup>2</sup>, ktoré žalovaný užíval v žalovanom období od 01. 01. 2018 do 31. 12. 2019, na ktorých sa nachádza stavba regulovaného vodného toku rieky Nitra, s ochrannou hrádzou. Žalovaný je správcom vodného toku, ako aj správcom ochrannej hrádze, a teda jeho konaním dochádza k obmedzeniu vlastníckeho práva žalovanej. V tomto smere odvolací súd poukazuje aj na svoje rozhodnutie 16CoCsp/3/2022 zo dňa 07. 04. 2022.

23. Okresný súd v rozsudku správne odôvodnil tú skutočnosť, z akého dôvodu neprihliadol na znalecké posudky preložené v konaní žalovanou a s týmito dôvodmi (viď body 55. až 58. napadnutého rozsudku) sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje. Aj podľa názoru odvolacieho súdu žalovaný prostriedky procesnej obrany - znalecké posudku, na ktoré poukazoval - súdu nepredložil včas, mohol ich predložiť skôr, ak by konal starostlivo, so zreteľom na rýchlosť a hospodárnosť konania, a preto súd na tieto nemusel prihliadnuť, pretože by to vyžadovalo prinajmenšom vykonanie ďalších úkonov súdu, ako aj nariadenie ďalšieho pojednávania vo veci. Z akého dôvodu na prostriedky procesnej obrany žalovaného okresný súd neprihliadol (§ 153 ods. 3 CSP), uviedol v odôvodnení rozhodnutia vo veci samej.

24. Okresný súd pri určení výšky bezdôvodného obohatenia správne vychádzal z hodnoty, ktorá je najviac trhová a ktorú je možné reálne dosiahnuť v danom mieste a čase, tak ako bola táto určená v súkromnom znaleckom posudku č. 4/2020 zo dňa 21. 03. 2020 znalcom Ing. C. R., PhD. Okresný súd odôvodnil, prečo považoval znalcom určenú hodnotu porovnávacou metódou za správnu (viď dôvody rozsudku uvedené v bode 49. dôvodov rozsudku) a s týmito dôvodmi sa odvolací súd taktiež v celom rozsahu stotožňuje.

25. Pokiaľ žalovaný v odvolaní namieta preukázanie vlastníckeho práva žalobkyne k predmetným nehnuteľnostiam s poukazom na skutočnosť, že zápis vlastníckych práv k sporným nehnuteľnostiam doterajšieho vlastníka, je s ohľadom na vymedzenie vlastníctva k vodným tokom v Ústave SR nehodnoverným údajom v katastri nehnuteľností, odvolací súd podotýka, že v súdnej veci nie je sporným vlastníctvo Slovenskej republiky k vodnému toku, ale spor sa vedie ohľadom užívania nehnuteľností, ktoré sú vo vlastníctve žalobkyne, ktorá svoje vlastnícke právo preukázala, či už výpisom z LV č. M. vedeného Okresným úradom Partizánske, katastrálny odbor, kat. úz. Veľké Bošany, ako aj geometrickým plánom vyhotoveným zo dňa 26. 11. 2019 vyhotoviteľom GeoTop overeným dňa 07. 12. 2015. V tomto smere námietku žalovaného odvolací súd považuje za účelovú vznesenú až na pojednávaní dňa 24. 02. 2022. Túto námietku nevzniesol ani v písomnom vyjadrení k žalobe, ani v odpore proti platobnému rozkazu vydanému vo veci a ani na predošlých pojednávaniach okresného súdu. Nie je pritom sporné, že v súdnej veci bolo konanie prerušené za účelom umožnenia dohody medzi stranami sporu o uzavretí nájomnej zmluvy, ktorú by nebol dôvod uzavrieť, keby žalovaný spochybňoval vlastnícke právo žalobkyne k predmetným nehnuteľnostiam. Nie je sporným ani tá skutočnosť, že žalobkyňa bola úspešná aj so žalobou o zaplatenie finančnej náhrady za užívanie predmetných nehnuteľností bez zmluvného základu za obdobie rokov 2015 - 2017 v konaní vedenom na Okresnom súde pod sp. zn. 27Csp/121/2018, o ktorej bolo rozhodnuté rozsudkom zo dňa 20. 09. 2018. Odvolací súd žalovaným uplatnený prostriedok procesnej obrany, najmä skutkové tvrdenia žalovaného o nepreukázaní vlastníckeho práva žalobkyne, považuje za prostriedok procesnej obrany, ktorý nebol uplatnený včas, a vzhľadom k tomu, že by to vyžadovalo nariadenie ďalšieho pojednávania alebo vykonania ďalších úkonov súdu, odvolací súd na tento prostriedok procesnej obrany žalovaného neprihliadol. Tento procesný prostriedok obrany žalovaný mohol predložiť už skôr, ak by konal starostlivo so zreteľom na rýchlosť a hospodárnosť konania (viď ust. § 153 ods. 1, 2 CSP).

26. Ako už bolo uvedené vyššie, odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s dôvodmi napadnutého rozhodnutia. Okresný súd vec správne právne posúdil, a preto odvolací súd rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdil vo veci samej; vo výroku o náhrade trov konania rozsudok okresného súdu zmenil. Aj keď okresný súd správne uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyňu náhradu trov konania v rozsahu 100% podľa zásady úspechu podľa ust. § 255 ods. 1 CSP, teda podľa pomeru úspechu

žalobkyne v konaní, avšak pochybil pri určení tejto povinnosti do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. V zmysle ust. § 262 ods. 2 CSP totiž o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

27. Žalobkyňa bola úspešná v konaní v celom rozsahu aj v odvolacom konaní, a preto odvolací súd žalobkyni priznal náhradu trov odvolacieho konania podľa pomeru jej úspechu vo veci (§ 255 ods. 1 CSP) s tým, že o ich výške rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozhodnutia samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

28. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3:0.

### **Poučenie:**

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP). Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a

čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytykaná v dovolaní (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP).

Je povinnosťou dovolateľa v dovolaní vysvetliť, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a v dovolaní náležite vymedziť dovolací dôvod (§ 420 CSP alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP).

Dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom. Nedostatky dovolania vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f/ CSP.